

የመሳሪያ ሳጥን - የተግባር 3 የመምህራን መመሪያ

እንቅስቃሴ 3 - የውሂብ አሳሾች

የአየር ንብረት እና የፍልሰት የውሂብ ትንተና

የተጠቆመው የእንቅስቃሴ አደረጃጀት

የእንቅስቃሴው አጠቃላይ ምክንያት

ተግባር 3፣ “የውሂብ አሳሾች”፣ የተማሪዎችን መረጃ በጥልቀት በማንበብ፣ ውስብስብ ክስተቶችን በመተንተን እና የተዋቀሩ፣ በማስረጃ ላይ የተመሰረቱ የቃል አቀራረቦችን በማቅረብ ክህሎቶችን ለማዳበር ያለመ ነው።

ከተለያዩ የማስተማሪያ አውዶች፣ ከሚገኙ መሳሪያዎች እና የተማሪ መገለጫዎች ጋር ለመላመድ፣ ይህ እንቅስቃሴ በሁለት ተጨማሪ ቅርፀቶች ይቀርባል፡

- ከመሳሪያ ሳጥን ፕሮፖዛሎች ጋር በቀጥታ የሚጣጣም “በሰነድ ላይ የተመሠረተ” ስሪት፣ የበለጠ መመሪያ ያለው እና ተደራሽ የሆነ።

- የራስን ገዝነት፣ የመረጃ ምርምር እና አርቴፊሻል ኢንተላጀንስን ወሳኝ በሆነ መንገድ በመጠቀም ትምህርትን የሚያበረታታ “ዲጂታል” እትም።

ሁለቱም ስሪቶች ተመሳሳይ የመማሪያ ዓላማዎችን ይከተላሉ፣ በተለያዩ መሳሪያዎች እና የትምህርት አሰጣጥ አቀራረቦች ላይ በመመስረት።

የጋራ የመማሪያ ዓላማዎች

በሁለቱም ፎርማቶች፣ ተማሪዎች የሚከተሉትን እንዲያደርጉ ይጠበቅባቸዋል፡-

- የአየር ንብረት ክስተቶች የህዝብ እንቅስቃሴን እንዴት እንደሚነኩ መረዳት፤
- የቁጥር፣ የግራፊክ እና የጽሑፍ መረጃዎችን መተንተን፤

- አዝማሚያዎችን፣ መንስኤዎችን እና ውጤቶችን መለየት፤
- በመረጃ ምንጮች ላይ ወሳኝ አስተሳሰብን ማዳበር፤
- ትንታኔዎቻቸውን በቃል በተዋቀረ እና በምክንያታዊ መንገድ ያቀርባሉ።

1. በሰነድ ላይ የተመሠረተ እትም፡ የነባር ውሂብ መሪ ትንተና

በዚህ እትም፣ ተማሪዎች በአስተማሪው የቀረበ የሰነድ ማህደር በመጠቀም ይሰራሉ፤ ይህም ከሚከተሉት የተወሰዱ ክፍሎችን ያካትታል፡

****የውስጥ መፈናቀል ክትትል ማዕከል (IDMC)። (2024)። ዓለም አቀፍ የውስጥ መፈናቀል ሪፖርት 2024 (GRID)። ****

መምህሩ ፎልደሩን ያትማል እና የተለያዩ ክፍሎችን ወደ ስድስት የተማሪዎች ቡድን ይከፍላል። (ጠቃሚ ምክር፡ የመጀመሪያውን ፎልደር እየተጠቀሙ ከሆነ፣ በA3 ቅርጸት ያትሙት እና ገጾቹን በግማሽ አጣጥፉት በ"በራሪ ወረቀት" ቅርጸት የተሻለ ተነባቢነት እንዲኖረው።)

እንዲሁም በ"ውስጣዊ መፈናቀሎች" እና "በአገር ውስጥ የተፈናቀሉ ሰዎች ጠቅላላ ቁጥር" መካከል ያለውን ልዩነት ማብራራት አለበት (የIDP ፋይልን ይመልከቱ)፤ እነዚህም በዶሲየር ስታቲስቲክስ ውስጥ የተመረመሩት ሁለት የውሂብ ነጥቦች ናቸው።

እያንዳንዱ ቡድን የዓለምን የተወሰነ ክልል ይተነትናል፡

- ከሰሃራ በታች አፍሪካ
- መካከለኛው ምስራቅ እና ሰሜን አፍሪካ
- ምስራቅ እስያ እና ፓሲፊክ
- ደቡብ እስያ
- አሜሪካ
- አውሮፓ እና ማዕከላዊ እስያ

የአቃፊው የመጀመሪያ ክፍል፣ ዓለም አቀፍ ስታቲስቲክስን የሚያቀርበው፣ መምህሩ እንደ የጋራ ውህደት ወይም ከክልላዊ ሥራ በኋላ እንደ መደምደሚያ ሊያገለግል ይችላል።

ይህ አቀራረብ የሚከተሉትን ይፈቅዳል፡-

- መረጃን በመረዳትና በመተርጎም ላይ ማተኮር፤
- መረጃን ከመፈለግ ጋር የተያያዘውን የሥራ ጫና መቀነስ፤
- ግልጽ መመሪያ ለሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች የተዋቀረ ድጋፍ።

ሂደት

- ተማሪዎች ከተመደበላቸው ቦታ ጋር የተያያዙ ጽሑፎችን፣ ሰንጠረዦችን እና ግራፎችን በጥንቃቄ ያነባሉ።
- የሚመራ መጠይቅ በመጠቀም ቁልፍ መረጃዎችን ያወጣሉ።

- በተለይም፣ የሚከተሉትን ይተነትናሉ፦
 - በውስጥ የተፈናቀሉ ሰዎች ብዛት፤
 - ከግጭት እና ከተፈጥሮ አደጋዎች ጋር የተያያዘው የመፈናቀል መጠን፤
 - ከአየር ንብረት ጋር የተያያዙ ጉልህ ክስተቶች፤
 - ከቀደሙት ዓመታት ጋር ሲነጻጸር በውሂብ ላይ የተደረጉ ለውጦች።
- ከዚያም ተማሪዎች ከአየር ንብረት ጋር የተያያዙ ክስተቶችን በተመለከተ ያለውን የለውጥ መቶኛ ለመለየት ቀላል ስሌቶችን ያካሂዳሉ።
- እያንዳንዱ ቡድን የተዋቀረ የቃል አቀራረብ ያዘጋጃል፣ ይህም ክልሉ ለአየር ንብረት ተጋላጭነት ስላለው የግል ነጻብራቅ በማድረግ ይደመደማል።

የትምህርት እሴት

- የሚያረጋጋ እና ሁሉን አቀፍ አቀራረብ
- ሰነዶችን በማንበብ እና በማረም ላይ ጥልቅ ስራ
- ጥብቅ፣ የትንታኔ ክህሎቶችን እና የአጻጻፍ ክህሎቶችን ማዳበር

2. “ዲጂታል” ህትመት፡ ምርምር፣ አርቲፊሻል ኢንተለጀንስ እና የሚዲያ ማንበብና መጻፍ

መርህ

ይህ እትም ዲጂታል መሳሪያ (ChatGPT ወይም ሌላ አርቲፊሻል ኢንተለጀንስ) ወደ ምርምሩ መግቢያ ነጥብ አድርጎ ያስተዋውቃል፣ ነገር ግን አርቲፊሻል ኢንተለጀንስ በራሱ የመረጃ ምንጭ እንዳልሆነ በግልጽ አፅንዖት ይሰጣል።

ተማሪዎች የሚከተሉትን ይማራሉ፦

- አርቲፊሻል ኢንተለጀንስን እንደ የምርምር እርዳታ እንጂ እንደ የመጨረሻ ይዘት አዘጋጅነት መጠቀም፤
- የታቀዱት ሰነዶች መኖር፣ አስተማማኝነት እና ተገቢነት ማረጋገጥ፤
- መረጃን እርስ በርስ በማጣቀስ ይዘቱን በራሳቸው አባባል እንደገና ይገልጻሉ።

ሂደት

- ተማሪዎች የተወሰነ የአየር ንብረት ክስተት ይመርጣሉ (ወይም በመምህሩ ይመደባሉ)፣ ድርቅ፣ አውሎ ነፋስ፣ ጎርፍ፣ የባህር ከፍታ መጨመር፣ ወዘተ።
- አስተማማኝ የሆኑ ምንጮችን ዝርዝር ለማግኘት ChatGPTን ይጠቀማሉ።
- የተመረጡትን ሰነዶች በእርግጥ ይመርጣሉ፣ ያነባሉ እና ይተነትናሉ።
- በእነዚህ ምንጮች ላይ በመመስረት፣ የሚከተሉትን ማካተት ያለበት አቀራረብ ይፈጥራሉ፦
 - ጂኦግራፊያዊ አውድ (ከካርታዎች ጋር)፤

- እየተጠና ስላለው የአየር ንብረት ክስተት ማብራሪያ፤
- የሰው እና የፍልሰት ተጽዕኖዎች፤
- ስታቲስቲክስ፤
- የተረጋገጡ ምንጮች ዝርዝር፤
- የግል፣ ምክንያታዊ መደምደሚያ፡፡
- በእንቅስቃሴው መጨረሻ ላይ ተማሪዎች የጋራ ካሁትን ይቀርጻሉ፣ ይህም የጨዋታውን ገጽታ ያጠናክራል እና የረጅም ጊዜ ትምህርትን ይደግፋል፡፡

የትምህርት እሴት

- የተማሪዎችን ራስን በራስ የማስተዳደር አቅም ማዳበር
- አርቴፊሻል ኢንተላጀንስን ወሳኝ በሆነ መንገድ ስለመጠቀም ስልጠና
- የዲጂታል እና የሚዲያ የማንበብና የመጻፍ ክህሎቶችን ማጠናከር
- በመማር ሂደት ውስጥ የተማሪዎች ከፍተኛ ተሳትፎ

የሁለቱ አቀራረቦች ውጤት እና ተከታታኝነት

እነዚህ ሁለት ቅርጾች ተቃራኒ አይደሉም፤ እርስ በርስ የሚደግፉ ናቸው፤

- ወይም **የታተመ ስሪት** መሰረታዊ የመረጃ አስተዳደር ክህሎቶችን መማር እና መያዝን ያረጋግጣል፤ ዲጂታል ቅጂው ተማሪዎችን ለዘመናዊ የምርምር ልምዶች ያዘጋጃል፣ ግልጽ የሆነ የሥነ ምግባር ማዕቀፍም ያስቀምጣል፡፡

አስተማሪው የሚከተሉትን ማድረግ ይችላል፡-

- እንደ ክፍሉ ደረጃ አንድ አይነት ይምረጡ፤
- ለተለያዩ ቡድኖች የተለያዩ አይነቶችን መመደብ፤
- ወይም የህትመት ስሪቱን ከዲጂታል ስሪቱ በፊት እንደ የዝግጅት ደረጃ ይጠቀሙ፡፡

እንቅስቃሴ 3 - የውሂብ አሳሾች፡

የአየር ንብረት እና የፍልሰት የውሂብ ትንተና

ለ "ህትመት" መፍትሄ የስራ ወረቀት

አጠቃላይ መመሪያዎች፡

በዚህ እንቅስቃሴ ውስጥ አስፈላጊውን መረጃ ለማውጣት እና ለጥያቄዎች መልስ ለመስጠት የቀረበውን ጽሑፍ በጥንቃቄ መተንተን አለብዎት።

ግቡ ተዛማጅ መረጃዎችን እንዴት መምረጥ እንደሚቻል፣ ጠቀሜታውን እንዴት መረዳት እንደሚቻል እና ለክፍሉ ለማቅረብ ግልጽ እና የተዋቀረ የቃል አቀራረብ እንዴት ማዘጋጀት እንደሚቻል መማር ነው።

የእርስዎ ተግባራት፡

- ስለተመደበልዎት ቦታ የተጻፈውን ጽሑፍ በጥንቃቄ ያንብቡ።
- የተጠየቀውን መሰረታዊ መረጃ ይለዩ።
- እነዚህን ዝርዝሮች ልብ ይበሉ።
- ከታች ባለው መመሪያ ውስጥ የተጠየቀውን መረጃ ሁሉ በማቅረብ በማስታወሻዎችዎ ላይ በመመስረት አጭር የቃል አቀራረብ ያዘጋጁ።

የዝግጅት አቀራረብ መመሪያዎች፡

መግቢያ እና ተለይቶ የቀረበ ቦታ

- የግል አቀራረብ
- ክልሉን የሚያዋቅሩት የትኞች ዋና ዋና አገሮች ናቸው (ፈጣን አጠቃላይ እይታ)?

የምስል እና የግራፍ አቀራረብ

- በ2023 በአገራቸው ውስጥ ስንት ሰዎች ተፈናቅለዋል?
- በ2023 በክልልዎ ውስጥ አጠቃላይ የውስጥ መፈናቀሎች ብዛት ስንት ነው?
- ከፍተኛ ቁጥር ያላቸው የውስጥ መፈናቀሎች እና የውስጥ ተፈናቃዮች ቁጥር ያላቸው አገሮች የትኞች ናቸው?
- በግጭትና በዓመፅ ምክንያት ምን ያህል መቶኛ ነው?

- • በተፈጥሮ አደጋዎች ምክንያት የሚሆነው ስንት መቶኛ ነው?
- • ከቀደሙት ዓመታት ጋር ሲነጻጸር አሃዞች እንዴት ተለውጠዋል?

የምርምር ውጤቶች - አደጋዎች እና የአየር ንብረት ለውጥ

- • በክልሉ 2023ን ምን ጉልህ ክስተቶች አስመዝግበዋል? (ለምሳሌ ጦርነቶች፣ ጎርፍ፣ አውሎ ነፋሶች፣ ድርቅ፣ የእሳት ቃጠሎ፣ የመሬት መንቀጥቀጥ...)
- • ከእነዚህ ክስተቶች መካከል የትኞቹ ከአየር ንብረት ለውጥ ጋር የተያያዙ ናቸው?
- • ለእያንዳንዱ ከአየር ንብረት ጋር በተያያዘ ክስተት፣ ዝርዝር መረጃ ያቅርቡ እና የተጎዱትን የውስጥ መፈናቀሎች እና/ወይም የውስጥ ተፈናቃዮችን ቁጥር ያመልክቱ።

ስሌቶች እና ትንተና

- • በመዝገቡ ላይ እንደተመዘገበው፣ ከአየር ንብረት ለውጥ ጋር የተያያዙ የውስጥ መፈናቀሎችን እና የውስጥ ተፈናቃዮችን ጠቅላላ ቁጥር ይገምቱ።
- • ይህ መረጃ ክልሉ ለአየር ንብረት ተጋላጭነትን ምን ያሳያል?

የግል መደምደሚያዎች

- • እንደ ትንታኔዎ ከሆነ፣ በአየር ንብረት ለውጥ ምክንያት በተመደበልዎት አካባቢ የውስጥ መፈናቀል ዋና መንስኤ ምንድን ነው?
 - • የትኛው ሁኔታ በጣም ነካህ? ለምን?
 - • የግል መደምደሚያ፡- አቀራረብዎን በጠንካራ ዓረፍተ ነገር ወይም የእነዚህ መፈናቀሎች የሰው ልጅ ተጽእኖ በአጭሩ በሚያጠቃልል ቁልፍ መልእክት ይጨርሱ።
-

የአየር ንብረት እና የፍልሰት የውሂብ ትንተና

የዲጂታል መፍትሔ የስራ ወረቀት - የአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ ፔዳጎጂካል ውህደት

የእንቅስቃሴ ግቦች

በቡድን ሆነው የሕዝብ ቁጥር ለውጥን ያስከተለ ዋና የአየር ንብረት ክስተት (ድርቅ፣ ጎርፍ፣ አውሎ ነፋስ፣ የባህር ከፍታ መጨመር፣ ወዘተ) በተመለከተ ከ5-8 ደቂቃ የሚፈጅ የቃል አቀራረብ ያዘጋጃሉ።

ይህንን ለማድረግ፣ ምርምርዎን ለመጀመር እና ተዛማጅ ሰነዶችን ለማግኘት ChatGPT ወይም ሌላ አርቲፊሻል ኢንተለጅንስ መሳሪያን ይጠቀማሉ - ነገር ግን መልሶችን በጭራሽ አይቅዱ።

ከዚያ፣ የሚከተሉትን ማድረግ አለብዎት፡-

- ሰነዶችን እራስዎ ያንብቡ፤
- መረጃው ትክክለኛ እና አስተማማኝ መሆኑን ማረጋገጥ፤
- በራስህ አባባል አስባቸው፤
- በመጨረሻው ክፍል ላይ ለመጨመት 6 ጥያቄዎችን የያዘ ካሁት ያዘጋጁ።

1. የአየር ንብረት ክስተት ይምረጡ

በአስተማሪዎ ከተሰጠው ዝርዝር ውስጥ አንድ እውነታ ይምረጡ። የእርስዎ ተግባር የሚከተሉትን ማብራራት አለበት፡

- ምን ሆነ እና የአየር ንብረት ለውጥ እንዴት ሚና ተጫውቷል?
- የሕዝብ ቁጥር እንዴት ተጎድቷል (የመኖሪያ መፈናቀል፣ የውስጥ ወይም የዓለም አቀፍ ፍልሰት፣ ማህበራዊ ውጤቶች)።

ለምሳሌ፡- ከባድ ጎርፍ፣ ከፍተኛ ድርቅ፣ አውሎ ነፋስ፣ አውሎ ነፋስ፣ የባህር ከፍታ መጨመር...

2. ምርምርዎን ለመጀመር ChatGPT ን ይጠቀሙ

በመጀመሪያ፣ የቡድን አባል በኢሜይላቸው ወደ ChatGPT ይገባል፣ የቡድን ውይይት ይከፍታል (ከላይ በቀኝ በኩል #2 አይ) እና እያንዳንዱን የቡድን አባል በኢሜይል ይጋብዛል።

የሚከተለውን ጥያቄ ይላኩ፡

፪ "የሚከተሉትን የአየር ንብረት ክስተቶች የሚያብራሩ አስተማማኝ እና ተደራሽ የሆኑ የመስመር ላይ ሰነዶችን ዝርዝር ስጠኝ፡ [ስም]፡ ለእያንዳንዱ ሰነድ፣ ርዕስ፣ ደራሲ/ድርጅት፣ ቀን፣ የምንጭ አይነት እና ማጠቃለያ ያካትቱ።"

ቻትጂፒቲ አስር ምንጮችን ይጠቁማል። እነዚህ አጥጋቢ ካልሆኑ ሂደቱን ይደገሙት እና ተጨማሪ ምንጮችን ይጠይቁ።

ከዚያ፣ የሚከተሉትን ማድረግ አለብዎት፡-

1. በእውነት ጠቃሚ የሆኑ ሰነዶችን ይምረጡ።
2. በእነዚህ ምንጮች ላይ ብቻ ተመስርተው ማብራሪያዎችን ለማግኘት አርቲፊሻል ኢንተለጅንስን ይጠይቁ።

፪ በአንቀጽ 5 ላይ የተገለጸውን የአቀራረብ እቅድ በመከተል ዝርዝር መረጃ መሰብሰብ አለብዎት።

የክትትል ጥያቄዎች ምሳሌዎች፡

- "ከሚከተሉት ምንጮች (...) ብቻ በመጠቀም ክስተቱን እና ከአየር ንብረት ለውጥ ጋር ያለውን ግንኙነት በቀላሉ ያብራሩ።"
- "የአየር ንብረት መንስኤዎችን በግልጽ ያብራሩ።"
- "ከተመረጡት ምንጮች የሰው ልጅ ተጽእኖዎችን ጠቅለል አድርገው።"

△□ ፍጹም መስፈርት፡- ሁሉንም ሰነዶች እራስዎ ያንብቡ፣ በእርግጥ መኖራቸውን ያረጋግጡ እና አስተማማኝ መሆናቸውን ያረጋግጡ።

፪ አርቲፊሻል ኢንተለጅንስ መሳሪያ እንጂ ምንጭ አይደለም። እንዲሁም ሰነዶችን ለማጠቃለል፣ ከርዕስዎ ጋር ተዛማጅነት ያላቸውን ነገሮች ለማውጣት ወይም ሰነዶችን ለመተርጎም ሊጠቀሙበት ይችላሉ - ነገር ግን የአቀራረብዎ ይዘት በራስዎ ቃላት መሆን አለበት።

3. ዲጂታል ካርታዎች

አቀራረብዎ የርዕስዎን ሀገር ወይም አገሮች የሚያሳይ የዓለም ካርታ እንዲሁም የሚከተሉትን የሚያሳይ ግልጽ ካርታ ማካተት አለበት፡

- ድርጊቱ የተከሰተበት ትክክለኛ ቦታ፣
- የተጎዱ አካባቢዎች።

የመሳሪያዎች ምሳሌዎች፡- ጉግል ካርታዎች፣ የካርታ ገበታ፣ ከታሙኑ ምንጮች የተገኙ መስተጋብራዊ ካርታዎች...

4. የክስተቱን ምስሎች ያግኙ

በአቀራረብዎ ውስጥ ተዛማጅ ምስሎችን ያካትቱ፡ የሳተላይት ፎቶዎች፣ የዜና ምስሎች፣ የጉዳት ምስሎች፣ የአየር ሁኔታ ካርታዎች...

5. የዲጂታል አቀራረብዎን ያዘጋጁ (ከ5-8 ደቂቃዎች)

አቀራረብዎ የሚከተሉትን 6 ክፍሎች መያዝ እና የዝግጅቱን ምስሎች ማካተት አለበት፡

◆ ክፍል 1 — ጂኦግራፊያዊ አውድ

- በዓለም ካርታ ላይ የት ይገኛል?
- የት ተከሰተ (በሀገሪቱ ውስጥ ወይም በአገሮች ውስጥ የተወሰኑ ዞኖች)
- ካርታዎች ግዴታ ናቸው

◆ ክፍል 2 — የአየር ንብረት ክስተት

- የክስተቱ ቀላል ማብራሪያ
- መንስኤዎች
- ጥንካሬ
- የአየር ንብረት ለውጥን ግልጽ አገናኝ

◆ ክፍል 3 — የሰው ልጅ ተጽእኖዎች

- ጥፋት
- ማህበራዊ ውጤቶች
- የፍልሰት ዓይነቶች (ውስጣዊ / ዓለም አቀፍ)

◆ ክፍል 4 — መሰረታዊ ስታትስቲክስ

ለምሳሌ አስፈላጊ ዝርዝሮችን ያካትቱ፡-

- የተጎዳ ወይም የተበላሸ አካባቢ
- ከፍተኛ የሙቀት መጠኖች
- የጉዳት ዋጋ
- የንፋስ ፍጥነት
- የዝናብ መጠን
- የባህር ከፍታ መጨመር
- የድርቅ ቆይታ
- የተፈናቀሉ ሰዎች ብዛት

◆ ክፍል 5 — ምንጮች

- የተረጋገጡ የሰነዶች ሙሉ ዝርዝር

△□ ChatGPT ምንጭ አይደለም፣ ምንጮችን ለማግኘት የሚያገለግል መሰረያ ብቻ ነው

◆ **ክፍል 6 — የግል መደምደሚያ**

- በአየር ንብረት ለውጥ → ፍልሰት መካከል ስላለው ግንኙነት ምን ተማሩ?
- በዚህ ዝግጅት ላይ በጣም ያስደነቀዎት ምንድን ነው?

6. ካሁት፡ 12 ጥያቄዎች በቡድን ጥንድ

ከሌላ ቡድን ጋር በመተባበር 12 ጥያቄዎችን የያዘ የጋራ ካሁት ይፈጥራሉ፡

- በቡድንዎ የተፈጠሩ 6 ጥያቄዎች
- በሌላኛው ቡድን የተፈጠሩ 6 ጥያቄዎች

ከቡድንዎ የተነሱት 6 ጥያቄዎች የሚከተሉትን ማድረግ አለባቸው፡

- በአቀራረብዎ ላይ ብቻ ይተማመኑ፤
- ግልጽ እና ትክክለኛ ይሁኑ;
- አንድ ትክክለኛ መልስ ብቻ ይኑርዎት፤
- ትክክለኛ/የተሳሳቱ ጥያቄዎችን ያስወግዱ።

የተጠቆሙ ርዕሶች ዝርዝር

1. አፍሪካ

📌 **ምስራቅ አፍሪካ — ድርቅ**

- ሃገራት፡ ሶማሊያ፡ ኢትዮጵያ፡ ኬንያ
- ክስተት፡- ለዓመታት የዝናብ እጥረት፣ የሰብል ውድቀት፣ ረሃብ
- ውጤት፡ ቤተሰቦችና አርቢዎች የገጠር አካባቢዎችን ለቀው ወደ ከተሞች ወይም ወደ ጎረቤት አገሮች ይሄዳሉ

→ □ የፍልሰት አይነት፡- የውስጥ እንቅስቃሴ፣ የክልል ፍልሰት

🔗 □ **ምስራቅ አፍሪካ — በደቡብ ሱዳን የጎርፍ አደጋ**

- ክስተት፡ የናይል ጎርፍ፣ ከፍተኛ ዝናብ
- ውጤቱ፡- መላው መንደሮች ተፈናቅለዋል

→ □ የፍልሰት አይነት፡ ውስጣዊ፣ ወደ 1 ሚሊዮን የሚጠጉ ሰዎች

🏠 □ **ምዕራብ አፍሪካ — የበረሃ መስፋፋት (ሳሄል)**

- አገሮች፡ ማሊ፣ ኒጄር፣ ቡርኪናፋሶ፣ ቻድ
- ክስተት፡ በረሃማነት፣ የእርሻ መሬት መጥፋት
- ውጤት፡ ወደ ከተሞች፣ ከዚያም ወደ ሰሜን አፍሪካ እና አውሮፓ ፍልሰት

→ ☐ የፍልሰት አይነት፡ ውስጣዊ + ዓለም አቀፍ

ሴኔጋል — በሴንት-ሉዊስ የባህር ከፍታ መጨመር

- ክስተት፡ የባህር ዳርቻ መሸርሸር፣ የባህር ደረጃ መጨመር
- ውጤት፡ ቤቶችን ማፍረስ፣ ቤተሰቦችን ማዛወር

→ ☐ አይነት ፍልሰት፡ ውስጣዊ

2. አሜሪካ

 ☐ መካከለኛው አሜሪካ — አውሎ ነፋሶች ኤታ እና አዮታ (2020)

- አገሮች፡ ሆንዱራስ፣ ታቲማላ፣ ኒካራጓ
 - ክስተት፡ ኃይለኛ ነፋሶች፣ ኃይለኛ ጎርፍ
 - ውጤት፡ የሰብልና የቤቶች መጥፋት
- ☐ ኢሚግሬሽን፡ ወደ ሜክሲኮ እና አሜሪካ መውጣት

 ማዕከላዊ አሜሪካ — የድርቅ ኮሪዶር

- ክስተት፡ ተደጋጋሚ የሰብል ውድቀቶች
 - ውጤት፡ ቤተሰቦች ከገጠር አካባቢዎች ለቀው ይወጣሉ
- ☐ ኢሚግሬሽን፡ ውስጣዊ + ዓለም አቀፍ

 ☐ አማዞን — ተደጋጋሚ የጎርፍ አደጋዎች

- አገሮች፡ ብራዚል፣ ፔሩ፣ ኮሎምቢያ
 - ውጤት፡ መንደሮች ወደ ከተሞች ይንቀሳቀሳሉ
- ☐ ኢሚግሬሽን፡ ውስጣዊ
-

3. እስያ

 ባንግላዲሽ - የጎርፍ እና የባህር ከፍታ መጨመር

- ክስተት፡- ከፍተኛ ዝናቦች፣ የባህር ከፍታ መጨመር
- ውጤት፡- በየዓመቱ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች ከቀያቸው ይፈናቀላሉ

→ ☐ ፍልሰት፡ ውስጣዊ + ሊሆኑ የሚችሉ የድንበር ተሻጋሪ አደጋዎች

 ☐ ፊሊፒንስ — አውሎ ነፋሶች (ለምሳሌ፡ ሃይያን፣ 2013)

- ክስተት፡ በሰዓት ከ300 ኪ.ሜ በላይ የሚነፍሰው ነፋስ፣ የአካባቢው ሱናሚ
 - ውጤት፡- የከተሞችን ሙሉ በሙሉ መውደም
- ☐ ስደት፡ ውስጣዊ ወይም ዓለም አቀፍ

🦋 ሼትናም - በሜኮንግ ዴልታ ውስጥ ዳይቬንግ

- ክስተት: የግብርና መሬት ጨዋማነት
 - ውጤቱ: የገጠር ህዝብ ወደ ሌላ ቦታ ለመዛወር ተገዷል
- ☐ ፍልሰት: ውስጣዊ

4. አውሮፓ

🦋 ደቡባዊ አውሮፓ — የእሳት እና የድርቅ አደጋዎች

- አገሮች: ግሪክ፣ ስፔን፣ ፖርቱጋል
 - ክስተት:- ከፍተኛ የሙቀት ሞገዶች
 - ውጤቱ: የመንደሮች መፈናቀል፣ የገጠር አካባቢዎችን መተው
- ☐ ፍልሰት: ውስጣዊ

🦋 ☐ ባልካንስ — ጎርፍ (2014)

- አገሮች: ሰርቢያ፣ ቦስኒያ
 - መዘዞች: በአስር ሺዎች የሚቆጠሩ ሰዎች ተፈናቅለዋል
- ☐ ፍልሰት: ውስጣዊ

5. አሺኒያ እና ፓስፊክ

🦋 ☐ የፓስፊክ ደሴቶች - የባህር ከፍታ መጨመር

- አገሮች: ኪሪባቲ፣ ቱቫሉ፣ ቫኑዋቱ
 - ክስተት: ቀስ በቀስ መስመጥ
 - ውጤት: ነዋሪዎች ወደ ሌሎች ደሴቶች ወይም አገሮች እንዲሰደዱ ይገደዳሉ (ኒውዚላንድ፣ ፊጂ)
- ☐ ኢሚግሬሽን: ዓለም አቀፍ

🦋 አውስትራሊያ — ከባድ የእሳት አደጋዎች (2019–2020)

- ውጤት: ከተሞችንና መንደሮችን መልቀቅ
- ☐ ፍልሰት: ውስጣዊ (ጊዜያዊ ግን ግዙፍ)

IDMC-GRID-2024-ዓለም አቀፍ-ሪፖርት-ስለ-ውስጣዊ መፈናቀል

የፋይል ሊንክ በእንግሊዝኛ:-

<https://www.internal-displacement.org/publications/2024-global-report-on-internal-displacement-grid/>

የፋይል አገናኝ በፈረንሳይኛ:-

<https://www.internal-displacement.org/global-report/grid2024-francais/>

የፋይል አገናኝ በስፓኒሽ፡-

<https://www.internal-displacement.org/global-report/grid2024-espanol/>